

Transportstyrelsens uppföljning av myndigheters inköp av bilar och upphandling av bilresor enligt SFS 2009:1

Innehåll

SAMMANFATTNING	3
1. BAKGRUND	4
2. METOD	4
2.1 Rapporteringsverktyg	4
2.2 Antal myndigheter med rapporteringsplikt	5
2.4 Rapporteringsperiod.....	5
3. SVARSFREKVENNS	5
3.1 Antal myndigheter som anmält kontaktperson.....	5
4. FORDON SOM EJ OMFATTAS AV FÖRORDNINGEN	6
5. UPPFÖLJNING AV MYNDIGHETERNAS INKÖP OCH LEASING.....	7
5.1 Personbilar	7
5.2 Lätta lastbilar	8
5.3 Andelen utryckningsfordon och bilar som är speciellt anpassade för personskydd inköpta under året	9
6. UPPFÖLJNING AV UPPHANDLINGAR.....	10
7. UPPFÖLJNING AV TEKNIK FÖR DRIFT OCH FÖRBRUKAT BRÄNSLE	10
7.1 Teknik för drift	10
7.2 Förbrukat bränsle	11
8. UPPFÖLJNING AV ALKOLÅS	11
9. SÄRSKILDA SKÄL.....	12
10. RIKSREVISIONENS GRANSKNING AV MILJÖKRAV VID OFFENTLIG UPPHANDLING	13
11. UPPFÖLJNING AV 2010 ÅRS RAPPORTERING.....	13
11.1 Enkät	13
11.2 Kontakt med myndigheter som inte alls svarat	14
12. ARBETET FRAMÅT	15
BILAGOR.....	15

Sammanfattning

Enligt förordning SFS 2009:1 ska alla myndigheter under regeringen lämna redogörelser till Transportstyrelsen över sina inköp, sin leasing och sina upphandlingar under det föregående kalenderåret. Antalet myndigheter med rapporteringsplikt uppgår till 228, varav 225 har rapporterat till Transportstyrelsen. Det innebär att svarsfrekvensen uppgår till 98 % (att jämföras med 91 % för 2010 och 74 % år 2009), således ett bättre resultat än föregående år.

Antalet myndigheter som har rapporterat och köpt personbilar uppgår till 66, varav 44 myndigheter (67 %) har gjort inköp (inkl. leasing) som uppfyller kraven i förordningen. Detta motsvaras av att 81 % av de inköpta personbilarna uppfyller kraven i förordningen. För utryckningsfordon gäller att minst 50 % ska vara miljöbilar vilket inte alls är uppfyllt (29 %). Orsaken till det senare dåliga resultatet uppges vara att SAAB är nedlagt och inte längre levererar etanolbilar och att Volvo har lagt ner en modell som tidigare användes som utryckningsfordon.

Andelen godkända myndigheter som köpte fordon 2010 förra var i samma nivå (67 %) men andelen personbilar som uppfyllde kraven var större (87 %). Här är förklaringen att det har varit svårt att få tag i utryckningsfordon under 2011 med följderna att 50 % -kravet inte uppfylldes.

Andelen miljöbilar är högre 2011 (88 %) jämfört med 2010 (82 %), baserat på de bilar som har miljöbilskrav. Det är positivt att notera att de myndigheter som inte har utryckningsfordon i mycket större utsträckning har köpt miljöbilar 2011 (95 %) jämfört med 2010 (79 %).

Antalet myndigheter som har rapporterat och köpt lätta lastbilar uppgår till 33, varav 20 myndigheter (61 %) har gjort inköp (inkl. leasing) som uppfyller kraven i förordningen. Detta motsvaras av att 83 % av de inköpta lätta lastbilarna uppfyller kraven i förordningen. Resultatet är bättre än förra året då 47 % av myndigheterna var godkända och 68 % av lastbilarna uppfyllde kraven.

Regeringen har en strävan att minst 75 % av myndigheternas fordonspark, inklusive leasing, ska var utrustade med alkolås 1 januari 2012. Årets rapportering visar att det målet inte alls är uppnått; endast 13 % av myndigheternas fordonspark uppges vara utrustade med alkolås. Endast 5 av myndigheterna (4 %) klarar målet. Resultatet är förmodligen sämre än vad det är i verkligheten eftersom en del myndigheter har missat att rapportera in alkolås och det har framkommit att det saknas interna rutiner för rapporteringen av förekomst av alkolås.

1. Bakgrund

Syftet med förordning 2009:1 är att öka andelen miljöanpassade och trafiksäkra bilar, i förordningen uppdelat i personbilar och lätta lastbilar. Alla myndigheter under regeringen ska senast 1 mars lämna en redogörelse till Transportstyrelsen för sina inköp, sin leasing och upphandlingar under det föregående kalenderåret. Transportstyrelsens uppgift är att göra en uppföljning av myndigheternas redogörelser, inklusive för den egna verksamheten. Uppföljningen ska lämnas till regeringen senast 1 april.

2. Metod

2.1 Rapporteringsverktyg

Det verktyg som används för inrapportering av uppgifter enligt SFS 2009:1 är sedan år 2009 ett webbaserat uppföljningsverktyg som kallas för FRIDA. Uppgifterna i FRIDAs databas består av fordonsdata från Transportstyrelsens vägtrafikregister.

Respektive kontaktperson får ett unikt användarnamn och lösenord till rapporteringssystemet. Vid inloggning presenteras de fordon som myndigheten köpt/leasat under föregående kalenderår samt en sammanställning över myndighetens totala fordonsinnehav. Via gränssnittet rapporterar användaren uppgifter i enlighet med förordningen (§ 30) samt motiverar eventuella skäl till avsteg.

Systemet har förbättrats på flera sätt sedan förra året:

1. Transportstyrelsen har gått igenom årets inköp innan rapporteringen har börjat. De fordon som inte verkar följa förordningen har märkts med t.ex. "Ej miljöbil" eller "Högt CO2". Transportstyrelsen menar att detta på längre sikt hjälper myndigheterna att köpa fordon som uppfyller kraven.
2. Rapportering av alkoholås har också styrts upp eftersom myndigheten anger förekomst av alkoholås per fordon i stället för en siffra för hela fordonsparken. Det medför att det blir lättare för Transportstyrelsen att följa upp resultatet.
3. Rapportering av bränsleförbrukning har förbättrats så att det blir tydligt att frågan gäller fördelningen mellan bensin och etanol respektive bensin och gas. Tidigare fanns det möjlighet att ange andra bränslen vilket gjorde att många myndigheter missuppfattade frågan.

4. Systemet har också förbättrats så att det blir mindre handpåläggning för Transportstyrelsen och därmed högre kvalitet i sammanställningarna.

2.2 Antal myndigheter med rapporteringsplikt

Antal myndigheter i den statliga redovisningsorganisationen uppgick under år 2011 till 234 stycken.¹ Av dessa är det en myndighet² som upphörde 2011-02-28 och Transportstyrelsen bedömde den som icke rapporteringspliktig eftersom all E-post (och brev) som Transportstyrelsen har skickat ut har kommit i retur. Vidare är det tre myndigheter som löper under Riksdagen och dess verk³ och därmed inte har rapporteringsplikt (med hänvisning till 2009:1, 1 §). En myndighet⁴ hänvisar till regleringsbrevet som medför att myndigheten inte omfattas av 2009:1 pga. sekretessbelagd verksamhet. En annan myndighet⁵ har inte alls svarat på Transportstyrelsens utskick och inte förra året heller. De menar att de inte är en myndighet och därmed inte omfattas av förordningen. Totalt är det utifrån ovanstående **228 myndigheter** med rapporteringsplikt.

2.4 Rapporteringsperiod

Rapportering skedde under perioden 1 februari 2011 till 1 mars 2011.

3. Svarsfrekvens

3.1 Antal myndigheter som anmält kontaktperson

Antal myndigheter som meddelat kontaktperson är 225, det vill säga 98 % av de myndigheter som har rapporteringsplikt (motsvarande siffra var vid föregående inrapporteringsperiod 91 %).

Samtliga myndigheter har rapporterat med systemet Frida.⁶ En myndighet⁶ har även gjort en särrapportering av bilar eftersom rapporteringssystemet saknade dessa bilar. Ett antal myndigheter har inte rapporterat alla steg i Frida. En granskning visade att det i regel är myndigheter som inte har köpt fordon vare sig under 2011 eller tidigare. Transportstyrelsen ser över systemet så att det framgår tydligare när rapporteringen är klar.

¹ Källa Ekonomistyrningsverket

² Avvecklingsmyndigheten för PPM och delar av FK

³ Riksdagens ombudsmän JO, Riksdagsförvaltningen, Riksrevisionen.

⁴ Säkerhetspolisen

⁵ Kungliga hov- och slotsstaten

⁶ Trafikverket

4. Fordon som ej omfattas av förordningen

Totalt har 3549 personbilar/lätta lastbilar registrerats på statliga myndigheter under år 2011. I de fall användaren rapporterat något av nedanstående har fordonet tagits bort från statistiken eftersom i) de inte ägs av myndigheten ii) inte är inköpta/leasade under 2011 iii) inte omfattas av förordningen:

- Beslagtagna fordon av Rikspolisstyrelsen
- Omhändertagna fordon av Trafikverket
- Äldre fordon flyttade mellan olika filialer inom samma organisation
- Fordon flyttade mellan myndigheter i samband med att myndighet upphört.
- Fordon som är tillverkade för militära ändamål som enligt förordningen 1 § ej omfattas av förordningen.

Totalt är det 2 312 fordon som inte omfattas av årets rapportering.

5. Uppföljning av myndigheternas inköp och leasing

5.1 Personbilar

Med utgångspunkt från förordningens krav har utfallet av myndigheternas inköp (inkl. leasing) delats in i följande kategorier. Dessutom redovisas andelen miljöbilar:

Kategori	Kommentar	Utfall (N=1586)
Utryckningsfordon, ok	Klarar miljöbilskrav Enligt 6 § ska 50 % av utryckningsfordonen vara miljöbilar. (≤ 4 passagerare) Här ingår också bilar med fler än 4 passagerare som klarar partikelkrav (diesel).	131
Utryckningsfordon, ej ok	Klarar ej miljöbilskrav Enligt 6 § ska 50 % av utryckningsfordonen vara miljöbilar. (≤ 4 passagerare) Här ingår också bilar med fler än 4 passagerare som inte klarar partikelkrav (diesel).	235
Personskydd ok	Partikelkrav (diesel)	35
Personskydd ej ok	Partikelkrav för diesel	5
Spaningsverksamhet	Undantas från alla krav	22
Personbil ok	Klarar kraven i 5 §	998
Ej miljöbil, Särskilda skäl	Klarar ej kraven i 5 § men särskilda skäl har angetts enligt 5 §	31
Klarar ej kraven för miljöbil	Klarar ej miljöbilskraven i 5 §	58
Fler än 4 sittplatser utöver föraren, Klarar kraven	Klarar kraven i 7 §	62
Fler än 4 sittplatser utöver föraren, Särskilda skäl	Klarar ej kraven i 7 § men har angett särskilda skäl enligt 9 §	4
Fler än 4 sittplatser utöver föraren, Klarar ej kraven	Klarar ej kraven i 7 §	5

I **Bilaga 1** personbilar återfinns en uppföljning av myndigheternas inköp och leasing avseende personbilar. Det framgår att totalt 66 myndigheter har köpt eller leasat personbilar under 2011. Totalt har 1580 personbilar köpts eller leasats. I tabellhuvudet har olika färger använts för att belysa utfallet:

Grön: Uppfyller alla krav eller har angett särskilda skäl

Vit: Undantagen

Rött: Kraven är inte uppfyllda

Analysen visar att 67 % av de myndigheter som har köpt eller leasat personbilar har klarat kraven. Detta motsvaras av att 81 % av de inköpta personbilarna uppfyller kraven i förordningen.

Förordningen ställer krav på att minst 50 % av utryckningsfordonen är miljöbilar. Utryckningsfordon med flera än fyra passagerare är undantagna från detta krav. Totalt har 328 personbilar (fyra eller färre passagerare) köpts in som används som utryckningsfordon. Av dessa fordon är 96 miljöbilar. Det innebär att endast 29 % av utryckningsfordonen uppfyller kraven. Förordningens krav är därmed inte uppfyllt. Förra året uppfylldes kravet precis (50 %) och det är därmed en stor skillnad.

Ingen av de myndigheter som har utryckningsfordon har uppfyllt kravet⁷. Transportstyrelsen har kontaktat Rikspolisstyrelsen som har flest utryckningsfordon. Orsaken till det dåliga resultatet är att det är mycket svårt att hitta fordon som uppfyller verksamhetens behov t.ex. snabba omkörningar. Nedläggning av SAAB, som tidigare levererade mycket etanolbilar, har gjort det svårare att hitta fordon. Dessutom har Volvo lagt ner en bilmodell som också använts för utryckningsfordon.

5.2 Lätta lastbilar

Med utgångspunkt från förordningens krav har utfallet av myndigheternas inköp (inkl. leasing) av lätta lastbilar delats in i följande kategorier:

Kategori	Kommentar	Utfall (N=196)
Utryckningsfordon, Klarar kraven	Det finns inget krav på CO2 men krav finns för partiklar (< 5 mg/km) enligt 11 § (diesel)	8
Utryckningsfordon, Klarar ej kraven	Klarar ej partikelkravet (diesel)	3
Spaningsverksamhet	Undantas enligt 10 §	4
Personskydd Klarar kraven	Undantas enligt 10 § men har partikelkrav (diesel)	4
Klarar kraven	Klarar kraven i 10 § och 11 §	127
Klarar ej kraven, Särskilda skäl	Klarar ej kraven men särskilda skäl har angetts enligt 12 §	19
Klarar ej kraven	Klarar ej kraven i 10 § och 11 §	31

⁷ Rikspolisstyrelsen, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, Tullverket

I **Bilaga2**_lastbilar återfinns en uppföljning av myndigheternas inköp och leasing avseende lätta lastbilar. Det framgår att totalt 33 myndigheter har köpt eller leasat lätta lastbilar under 2011. Totalt har 196 lastbilar köpts eller leasats. I tabellhuvudet har olika färger använts för att belysa utfallet:

Grön: Uppfyller alla krav eller har angett särskilda skäl

Vit: Undantagen

Rött: Kraven är inte uppfyllda

Analysen visar att 61 % av de myndigheter som har köpt eller leasat lätta lastbilar har klarat kraven. Detta motsvaras av att 83 % av de inköpta lastbilarna uppfyller kraven i förordningen.

5.3 Andelen utryckningsfordon och bilar som är speciellt anpassade för personskydd inköpta under året

Myndigheterna har rapporterat antalet fordon som är utryckningsfordon eller speciellt anpassade för personskydd. Totalt har 421 fordon, av totalt 1782, rapporterats (24 %), se tabell. Utryckningsfordonen är mest representerade, 21 %, jämfört med personskyddsfordon, 3 %.

Myndighet	Utryckningsfordon		Personskydd	
	PB	LB	PB	LB
Rikspolisstyrelsen	344	8	15	2
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	1	3		
Tullverket	21			
Kriminalvården			6	
Högskolan i Gävle				1
Statens fastighetsverk			1	
Statens institutionsstyrelse			18	1

Transportstyrelsen har ingen förklaring till varför bilar med personskydd behövs för högskolan i Gävle och Statens fastighetsverk. Transportstyrelsen kommer att undersöka detta.

6. Uppföljning av upphandlingar

Myndigheterna har rapporterat att 15 upphandlingar av hyrbil och 15 upphandlingar av taxiresor har gjorts under 2011, se tabell nedan.

Myndighet	Upphandling av hyrbil	Upphandling av taxiresor
Ekobrottsmyndigheten	8	
Försvarsexportmyndigheten	1	1
Linnéuniversitetet	1	2
Livsmedelsverket	1	1
Länsstyrelsen i Stockholms län	1	
Länsstyrelsen i Värmlands län	1	
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	1	
Sjöfartsverket		2
Specialpedagogiska skolmyndigheten		8
Statens tjänstepensionsverk	1	1

Förordningen ställer vissa miljö- och trafiksäkerhetskrav som ska följas vid upphandlingarna. En myndighet⁸ uppger som särskilda skäl att hyrbilarna används i spaningsverksamhet och därför är det inte miljöbilar och inte heller är de utrustade med alkoholås.

Transportstyrelsen har kontaktat några myndigheter som upphandlat resor. En myndighet⁹ meddelar att miljöbil anges som ”skallkrav” i upphandlingen om miljöbilar är tillgängliga. En annan myndighet¹⁰ anger att kraven i 2009:1 är med i förfrågningsunderlagen. Det kan också konstateras från uppföljningen att Transportstyrelsen måste förtydliga vilka upphandlingar som avses i rapporteringen, t.ex. har flera myndigheter angett antal gjorda taxiresor och antal resor med hyrbil. På samma sätt har antal avrop från ett ramavtal rapporterats.

7. Uppföljning av teknik för drift och förbrukat bränsle

7.1 Teknik för drift

Nedan redovisas vilken teknik för drift som inköpta och leasade bilar är utrustade med. Det framgår att 28 % av fordonen är utrustade med teknik för alternativa bränslen eller bensen i kombination med eldrift. Det är en

⁸ Ekobrottsmyndigheten

⁹ Sjöfartsverket

¹⁰ Specialpedagogiska skolmyndigheten

nedgång sedan 2010 då andelen av dessa kategorier var 34 %. Det kan också noteras att bensinbilar är mindre vanliga 2011 (4 %) jämfört 2010 (9 %).

Dessa förändringar balanseras av att andelen dieselfordon har ökat markant, från 57 % 2010 till 68 % 2011.

Teknik	Personbil	Lastbil
Bensin	67	6
Bensin/El	18	
Bensin/Etanol	410	1
Bensin/Gas	65	4
Diesel	1026	185

7.2 Förbrukat bränsle

Nedan redovisas hur stor den sammanlagda volymen av förbrukat bränsle är för sådana miljöbilar som är utrustade med teknik för drift helt eller delvis med alternativt bränsle, fördelat på slag av bränslen och fordonsslag (30 §, punkten 5). I praktiken motsvaras det av bilar som går på bensin och etanol respektive bensin och gas. Fördelningen per myndighet återfinns i **Bilaga4**_bransle.

Myndigheternas bränsleförbrukning har ökat genomgående jämfört med 2010; bensin har ökat med 34 %, etanol har ökat med 9 % och gas har ökat 64 %. Förklaringen förmodas vara att det köptes och leasades mer fordon under 2011 (1782) jämfört med 2010 (1371).

Från 2011 års rapportering kan det konstateras att etanolbilarna i medeltal har tankats mest med etanol (69 %). Gasbilarna har tankats mest med gas (83 %).

Fordonsslag	Bensin (L) och Etanol (L)		Bensin (L) och Gas (Nm3)	
Personbilar	1 835 788	4 102 819	47 234	191 143
Lastbilar	24 781	523	5 072	61 069
Totalt	1 860 569	4 103 342	52 306	252 212

8. Uppföljning av alkolås

Förordningen anger att de bilar som en myndighet köper in eller ingår leasingavtal om ska i största möjliga utsträckning vara utrustade med alkolås. Transportstyrelsen har skärpt rutinerna så att varje myndighets bilar visas i systemet så att myndigheterna bil för bil kan ange förekomsten av alkolås, både för rapporteringsåret (2011) och för hela fordonsparken. Transportstyrelsen har enbart uppgift om de alkolås som har fabriksmonterats. I övrigt är det helt upp till myndigheterna att ange vilka bilar som har eftermonterats med alkolås.

I **Bilaga5_alkolas2011** redovisas förekomsten av alkoholåsar för 2011 års inköp inklusive leasing. Det framgår att i medeltal 44 % av bilarna är utrustade med alkoholåsar.

Förordningen anger också att myndigheterna ska sträva mot att mer än 75 % av myndighetens totala fordonspark ska vara utrustad med alkoholåsar 1 januari 2012. I **Bilaga6_alkolasTotal** redovisas förekomsten av alkoholåsar för myndigheternas hela fordonspark. Det framgår att endast 12 % av myndigheternas bilar är utrustade med alkoholåsar. Endast 5 myndigheter (4 %) klarar regeringens strävan om att 75 % av bilarna ska ha alkoholåsar från och med januari 2012.

Sammanfattningsvis visar årets rapportering att 75 %- målet inte alls är uppfyllt. Resultatet är förmodligen sämre än vad det är i verkligheten eftersom en del myndigheter har missat att rapportera in alkoholåsar och det har framkommit att det saknas interna rutiner för rapporteringen.

Transportstyrelsen ser över systemet för att förhindra att myndigheterna missar att inrapportera alla delar. I sammanhanget kan också nämnas att Rikspolisstyrelsen meddelar att avtalet för alkoholåsar för deras del inte är klart ännu.

9. Särskilda skäl

Förordningen ger möjlighet att ange särskilda skäl där kraven är svåra att uppfylla. I **Bilaga7_sarskilda_skal** redovisas de särskilda skäl som myndigheterna har angett. Totalt har myndigheterna angett 114 särskilda skäl (7 % av alla inköp) till varför förordningens krav inte har uppfyllts. Transportstyrelsen har granskat myndigheternas yttranden och anser att 53 % av de särskilda skälen inte är gångbara och rimliga. I bilagan framgår den bedömning som Transportstyrelsen har gjort. Generellt har Transportstyrelsen inte accepterat särskilda skäl av typen ”*Fordon som krävs för att passa myndighetens verksamhet*”. Transportstyrelsen anser att skälen bör utvecklas så att det framgår varför miljöbil inte räcker för verksamheten.

Transportstyrelsen har noterat att de myndigheter som har utryckningsfordon har missuppfattat förordningen när det gäller utryckningsfordon som är personbilar; kravet är 50 % miljöbilar och förordningen medger inte att särskilda skäl anges i dessa fall. Detta är fallet för 31 personbilar.

Det ska också noteras att Transportstyrelsens bedömningar blir subjektiva eftersom begreppet ”särskilda skäl” är svårt att bedöma.

10. Riksrevisionens granskning av miljökrav vid offentlig upphandling

Riksrevisionen har granskat om regeringen, berörda myndigheter och AB Svenska Miljöstyrningsrådet använder styrmedlet miljökrav i offentlig upphandling på ett effektivt sätt så att det bidrar till etappmålet för år 2020. Förordning 2009:1 var en komponent i granskningen och därmed berördes Transportstyrelsen.

Riksrevisionen hade täta kontakter med Transportstyrelsen under hösten 2011 och flera oklarheter redades ut om hur rapporteringen görs och hur stor andel av myndigheternas bilar som är miljöbilar. Detta har gjort att förra årets leverans till regeringen innehöll några felaktigheter gällande personbilar.

Förra året redovisade Transportstyrelsen att 57 myndigheterna gjort personbilsköp och att 74 % av myndigheterna uppfyllt kraven. Det motsvaras av att 92 % av personbilarna är godkända. Granskningen har justerat dessa siffror något så att 67 % av myndigheterna är godkända och att 87 % av bilarna är godkända. Anledningen är att några myndigheters bilar hade tappats bort och att fler bilar inte uppfyllde kraven.

En stor fråga som diskuterades var andelen miljöbilar som bestämdes till 82 %, baserat på de bilar som har miljöbilskrav dvs. följande kategorier räknas inte med:

- bilar med fler än 4 passagerare
- bilar anpassade för personskydd
- bilar för spaningsverksamhet
- 50 % av utryckningsfordon

Andelen miljöbilar för 2011 års rapportering har bestämts till 88 %.

11. Uppföljning av 2010 års rapportering

Transportstyrelsen har sedan förra året fått ett utökat ansvar att följa upp myndigheternas rapportering, inte bara sammanställa resultatet. Förra årets redovisning innehöll ingen uppföljning i den meningen att myndigheterna har kontaktats då avvikelser från förordningen noterats. Nedan redovisas vilka åtgärder Transportstyrelsen har vidtagit.

11.1 Enkät

Transportstyrelsen skickade ut en enkät i slutet av 2011 med syftet att klargöra varför det fortfarande är problem att följa förordningen i alla delar. Etthundraelva myndigheter (ca 50 %) svarade på enkäten, men tyvärr svarade inte alla myndigheter på alla frågor. Resultatet redovisas i **Bilaga8_enkat**.

Utifrån enkäten konstaterar Transportstyrelsen följande baserat på de svar som inkommit:

1. Ungefär 40 % av de myndigheter som svarat anger att de köper fordon och ca 60 % av dessa tycker det är enkelt att köpa fordon enligt förordningens krav (40 % tycker det är svårt).
2. Av de myndigheter som svarat att det är svårt att köpa enligt förordningen anger 35 % att det är svårt att *följa* förordningens krav. 65 % menar att det är svårt att hitta fordon som krävs för verksamheten.
3. En liten del (7 %) av myndigheter som köper bilar menar att felköp beror slarv på (1 myndighet) eller på att det är svårt att ge särskilda skäl (2 myndigheter)¹¹.
4. De myndigheter som upphandlar resor tycker till största del (90 %) att det är enkelt att uppfylla kraven i förordningen. Om felaktiga upphandlingar har gjorts beror det på slarv eller att det är svårt att ange särskilda skäl (14 % av de som upphandlar resor).
5. Omkring 10 % av myndigheterna upplever att det saknas interna underlag för att besvara frågorna i rapporteringen.
6. Omkring 13 % av myndigheterna tycker att systemet Frida inte ger ett fullgott stöd för att svara på frågorna. För de myndigheter som har många fordon kan vissa delar ta mycket lång tid att rapportera i systemet.
7. 17 % av myndigheterna är osäkra på om rapportering har gjorts.

Enkäten gav möjlighet för myndigheterna att ge kommentarer efter varje frågeavsnitt. Dessa kommentarer redovisas i **Bilaga9_enkat_kommentarer**. Det är värdefull information för Transportstyrelsen som kommer till nytta inför nästa års rapportering.

11.2 Kontakt med myndigheter som inte alls svarat

Förra året var det tjugotvå myndigheter som inte alls svarade på Transportstyrelsens utskick trots påminnelser. Fem av dessa hade även köpt eller leasat fordon. Transportstyrelsen har kontaktat alla myndigheter med följande resultat:

1. Fyra av myndigheterna upphörde under 2010 vilket uppges vara orsaken till utebliven rapportering.

¹¹ Transportstyrelsen noterar i efterhand att frågan var dåligt formulerad – om det är svårt att ge särskilda skäl så skulle ett fordon enligt förordningens krav förmodligen passa verksamheten (samma gäller frågan om upphandlingar)

2. Två myndigheter har missuppfattat förordningen krav. Transportstyrelsen måste informeras även om myndigheten inte äger (eller leasar) fordon eller upphandlar resor. I dessa fall räcker det att detta påtalas för Transportstyrelsen och rapporteringssystemet behöver inte användas.
3. En myndighet (se avsnitt 2.2) uppger att den inte är en myndighet och därför inte omfattas av förordningen.
4. Resten av myndigheterna har uppgivit att rapportering inte har gjorts pga. interna organisationsproblem.

Dessa myndigheter är nu informerade om förordningens krav på rapportering.

12. Arbetet framåt

Enkäten för 2010 är sinköp gav värdefull information. Det framgår att flera myndigheter tycker det är svårt att följa förordningen och det kan vara svårt att hitta fordon som uppfyller både förordningens och verksamhetens krav, något som Rikspolisstyrelsen påpekat när det gäller utryckningsfordon. I övrigt menar Rikspolisstyrelsen, som köper många bilar, att det är en stor administrativ börda att rapportera in alla bilar och klarlägga vilka som inte omfattas av förordningen. Det är flera rapportörer inblandade och misstag kan göras. Därtill är förmodligen inte alla delar i förordningen kända t.ex. att det är krav på minibussar och att det är partikelkrav på alla fordon som går på diesel. Det är endast spaningsfordon och som är kravlösa.

Transportstyrelsen avser att i början av april skicka ut information till alla myndigheter som har rapporteringsplikt och informera om årets rapportering. Syftet med informationen är att påpeka bristerna och på så sätt badda för ett bättre resultat nästa år. Därutöver kommer Transportstyrelsen att finslipa rapporteringssystem så att de problem som uppmärksammats detta år rättas till t.ex. att ett antal myndigheter inte fullföljde alla delar i systemet.

Bilagor

Bilaga1_personbilar
Bilaga2_lastbilar
Bilaga3_teknik_for_drift
Bilaga4_bransle
Bilaga5_alkolas2011
Bilaga6_alkolasTotal
Bilaga7_sarskilda_skal
Bilaga8_enkat
Bilaga9_enkat_kommentarer